

Recensie boek "Stille Tranen"

Eerst wil ik u graag iets vertellen over mijn contact met de schrijfster Wilhelmina Findhammer.

Het eerste contact was in 2018. Zij was al jaren op de hoogte van het bestaan van de Werkgroep Herkenning, zoals ze ook verderop in haar boek beschrijft.

In Australië kennen ze zoiets niet en weten ze überhaupt niets over kinderen van 'foute' ouders. Dit speelt daar niet. Het heeft ook jaren geduurd voor een psycholoog in Australië haar duidelijk maakte dat ze leed aan de gevolgen van PTTS (posttraumatische stressstoornis) vanuit haar oorlogsverleden. Ze beschrijft in haar boek hoe dit in haar leven een grote rol heeft gespeeld. Er werd haar aangeraden het van zich af te schrijven om dit op deze manier door te werken en zo begon zij aan haar boek. U kunt verder lezen waardoor en waarom zij daar meerdere malen mee is gestopt. De angst die ze weer voelde bij de herinneringen. Haar man Ted heeft haar steeds aangespoord het schrijven weer op te pakken en ook ik gaf haar in mijn antwoord op haar eerste mail aan, dat het wellicht inderdaad goed zou zijn voor haarzelf, maar ook voor lezers, om haar verhaal verder te schrijven.

Ze heeft de moed gevonden en zie hier het resultaat. Eerst in het engels: Hidden Tears uitgegeven als online boek in 2019. De Engelse auteur Michael Taylor, die ze in de arm heeft genomen om haar verhaal goed en gemakkelijk leesbaar te maken, is daar zeker in geslaagd, zonder het schrijven van Wilhelmina te kort te doen.

Ted, die het daarna in het Nederlands heeft vertaald, heeft ons verzocht die vertaling te corrigeren.

Lenie Degen en ik hebben ons daarop geworpen en dit kon ik voor de Kerst naar hun toesturen. Ted noemde het een Kerstcadeautje en zo kon het boek op 13 januari ook online

worden uitgegeven, te lezen op onze website, waar het boek in onze boekenkast staat.

Het contact met Wilhelmina zet zich gewoon voort.

In haar eerste mail verwoordde ze haar boosheid die ze voelt bij de herinneringen, hoe kinderen van 'foute' ouders zijn bejegend na de oorlog, waar ook zij veel aan geleden heeft. Nu is ze boos omdat ook in de specials over 75 jaar bevrijd, er tot nu toe niets gezegd wordt over hoe men in Nederland is omgegaan met de mensen, die in de oorlog een foute keuze maakten, inclusief hun kinderen die toch nergens schuldig aan waren. Op een brief die ze eens aan premier Rutte schreef, kreeg ze nooit antwoord.

Ze begint haar boek als volgt:

Dit is een verhaal wat mij 80 jaar gekost heeft om het naar buiten te brengen. Het gaat over mijn kinderjaren in WOII, maar vooral de jaren erna, die veel erger waren.

Mijn vader was een 'foute' ouder, met het resultaat dat ik veracht en vermeden werd door bijna iedereen die mijn familie kende.

Als kinderen waren wij de slachtoffers gedurende een hele lange tijd. Wij moesten het voor de hele wereld geheim houden. Het stuurde mijn plannen voor de toekomst in de war en kwam mijn hele leven steeds weer te voorschijn. Zelfs vandaag de dag komt mijn boosheid over wat mij is aangedaan af en toe naar boven.

Ik zou het boek kunnen verdelen in 3 fases.

Haar kindertijd in de oorlog en de eerste jaren na de bevrijding.

Het ontwikkelen tot een knappe jonge vrouw.

Haar verdere levensloop met Ted.

Haar vader was bij de politie in Rotterdam en vocht bij de Grebbeberg. Hij werd gevangengenomen. Had de keus: of doodgeschoten worden, of naar een kamp voor dwangarbeiders of meevechten met de Duitsers in Rusland. Hij koos het laatste. Hij vertrok voor langere tijd, maar kwam weer terug. Kreeg hoge functies bij de politie in meerdere plaatsen, waardoor hij veel weg was. Zo bleef haar vader een vreemde voor haar.

Wilhelmina, in 1940 2 jaar, groeit op als een stil meisje, erg gericht op haar moeder, die vaak leuke dingen met haar doet die haar interesseren. Ze voelt zich alleen veilig als haar moeder er is. Ze maakt het bombardement van Rotterdam mee. De kleine Wilhelmina ervaart het zo:

Citaat: door alle consternatie hadden de volwassenen alleen oog voor elkaar. Ik voelde me verloren en buitengesloten. Ik kon niet begrijpen wat er aan de hand was. Hier begonnen de eerste symptomen van de angsten en onzekerheid waar ze in haar verdere leven zo onder lijdt.

Door de chaos in haar leven en meerdere verhuizingen trok ze zich vaak terug in een eigen fantasiewereld. Zo kon ze wegvlugten uit een wereld waar ze niets van begreep. Die buitenwereld was niet haar wereld.

In november 1944 vlucht haar moeder met de kinderen en andere familieleden naar Groningen uit angst voor de hongersnood die in het westen dreigt. De trein kwam niet verder dan Beilen. Na met alle reizigers 8 km. te hebben gelopen, komen ze bij kamp Westerbork, waar ze een tijdje verblijven. Na nog een kamp in Duitsland komen ze pas in maart 1945 aan in Groningen, waar ze bij een welwillende boer hun intrek nemen. Daar maakt Wilhelmina de bevrijding mee. Juichende en dansende mensen. Maar ook de woedende menigte die 'foute' mensen oppakten, vernederden en die zonder eerlijk proces gevangengenomen werden gezet.

Haar vader was opgepakt en werd veroordeeld tot de doodstraf, gereduceerd tot een jarenlange gevangenisstraf. Haar moeder werd ook gevangen gezet en ging naar een vrouwen werkkamp, alleen omdat ze de vrouw was van een collaborateur. Wilhelmina voelde zich erg ongelukkig in die tijd en onveilig zonder haar moeder.

Later, wanneer het leven weer z'n 'gewone' gang neemt vindt ze het heerlijk om haar moeder na schooltijd te helpen in haar eigen kleermakersbedrijfje.

Er zijn maar weinig scholen die kinderen van 'foute' ouders willen hebben.

Ze had 1 vriendin, waar ze ook graag thuis kwam.

Haar moeder stelde alles in het werk om haar vader weer vrij te krijgen en bezocht hem ook regelmatig met de kinderen. Maar na 1 bezoek hield Wilhelmina het wel voor gezien. Ze had niets met die vreemde man. Wanneer mensen naar hun vader vroegen, moesten ze zeggen dat hij dood was.

Citaat: we gedroegen ons keurig om niemand te krenken. We leefden alsof we niet bestonden. Onze levens waren gehuld in stilzwijgen. Ik voelde me een eenzame buitenstaander.

Wilhelmina leerde wel afstand te nemen van al die ellende, maar leerde niet hoe ze er mee om moest gaan.

Toen haar vader na 8 jaar weer vrij was, wist Wilhelmina dat ze hem moest tolereren, maar hoe ze ook haar best deed, het lukte haar niet een gevoelsband met hem te krijgen. Haar vader kreeg in Amsterdam een baan als boekhouder. Er werd zelden gesproken over wat hij had meegemaakt in de oorlog en hij leidde een stil, wat teruggetrokken leven.

Op haar 17e jaar haalt Wilhelmina haar eindexamen van de middelbare school. Op haar 18e zet ze een moedige stap. Ze verlaat niet alleen de veiligheid van haar familie, maar ook van haar land. Ze wil wat van de wereld zien. Zo werkte ze als au-pair in Londen, Parijs en Stuttgart. Intussen groeide ze op tot

een knappe jonge vrouw, en aan aandacht van mannen geen gebrek. Toch sloeg ze de aanzoeken van serieuze kandidaten onmiddellijk af met smoezen en uitvluchten waarom ze niet kon trouwen.

Elke keer raakte ze in paniek. Een emotionele angst die niet afgeschud kon worden. En ze had geen idee, waar die gevoelens vandaan kwamen.

Vele jaren later door therapie leerde ze dat ze angst had om verlaten te worden wat ze als kind gezien had bij haar moeder die steeds zo verdrietig was als haar vader weer weg moest (niet dat Wilhelmina hem dit aanrekende). Zij wilde dat verdriet zelf niet meemaken.

Ze begaf zich wel meer onder de mensen, nam dansles en had interesse voor mooie kleding.

In de jaren '60 wordt ze secretaresse van een professor (TH Delft) waar ze het naar haar zin heeft. Ze beschrijft op een leuke manier hoe ze Ted leert kennen. Ze schrijven af en toe met elkaar. Ted is een Nederlandse man die een baan in Australië heeft.

Wanneer zijn werk daar stopt, komt hij naar Nederland om zijn moeder te bezoeken. Ook een mogelijkheid om Wilhelmina te ontmoeten. Ze beschrijft op een geestige manier hoe dat in z'n werk ging.

In 1971 trouwen ze. Wilhelmina heeft eindelijk de man gevonden bij wie ze zich op haar gemak voelt.

Omdat Ted vaak werk heeft in het buitenland beginnen hun gezamenlijke omzwervingen, wel iets voor de vrouw die graag iets van de wereld wil zien. Ze zal het ook uitvoerig en prettig leesbaar beschrijven.

Na 2 miskramen en medische onderzoeken begrijpen ze dat hun huwelijk kinderloos zal blijven. In de jaren '90 krijgt Wilhelmina 2x met borstkanker te maken.

In haar sociale contacten voelt ze zich alleen veilig als Ted er bij is. Ze heeft vaak te maken met haar angsten en onzekerheden. Ze voelt zich kwetsbaar en eenzaam als Ted er niet is. Hier zien we dezelfde afhankelijkheid die ze vroeger had met haar moeder.

De angst, dat men achter haar 'geheim' komt en wat men dan wel niet zal denken.

Haar ouders zijn overleden. Bij haar vader voelde ze geen rouw. Hij is voor haar altijd een gesloten boek gebleven.

Ze schrijft nog over de oprichting van de Werkgroep Herkenning. Een zelfhulpgroep voor kinderen van 'foute' ouders, waarvoor zwijgen een 2e natuur was geworden. Eindelijk een vorm van hulp, waarin ze gehoord werden.

En na zoveel jaar wordt door een psycholoog de diagnose PTSS gesteld, waar ze haar leven lang aan leed.

Toen pas begreep ze waar haar angsten en onzekerheden vandaan kwamen.

De aanvallen die steeds erger werden en haar ook, in dromen plaagden.

Hoewel het niet zomaar over was, begreep ze nu dat al die gevoelens opgebouwd waren in haar oorlogsjeugd.

De acties van haar vader gedurende WOII werden als landverraad beschouwd en daarvoor werd hij bestraft. Echter onredelijk en immoreel, ook zijn familie.

Ze verhuisden nog enkele keren in Australië, tot ze hun huidige woning betrokken, waar ze rustig en veilig kunnen wonen met genoeg bezigheden en fijne vrienden.

Voor Ted zijn de bijna 50 jaar met Wilhelmina zo'n beetje een achtbaan geweest. Hij heeft altijd begrip gehad voor haar angsten. Hij heeft haar aangemoedigd haar verhaal te schrijven en er trots op te zijn. En het is haar zeker gelukt.

Het is voor mij een boeiend verhaal met veel herkenning in gevoelens. Ze beschrijft duidelijk de gevolgen van PTSS, door

velen van ons, denk ik, te herkennen. Hoe de PTSS ons hele leven kan beïnvloeden.

Ik kan u dit boek zeker aanbevelen om te lezen. Naast vele beschrijvingen van situaties ook beschrijving van de kennis die ze na zoveel jaar over eigen gevoelens heeft opgedaan.

In Australië krijgt ze al goede reacties op haar boek.

Jeanne Diele